

EL TRADICIONALISTA

SETMANARI CATÓLIC

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Girona.	1'50 Ptas. trimestre
Fora.	2'00 " " "
Estranger.	2'50 " " "
Nombre solt	0'10 " " "

PAGO PER ENDAVANT

DEU, PATRIA, REY.
SORTIRÀ ELS DISSAPTES

Girona, 11 de mars de 1905

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Abeuradors, 7, 2.^{on}

VENDA Y SUSCRIPCIÓ

Argenteria, 26 y Forsa, 14

Anuncis y comunicats a preus convencionals
No's tornen els originals

Núm. 102

Secció Religiosa

SANTS DE LA SETMANA

Dia 11 dis. s. Constantí, c., sta. Aurea, v. y s. Ramir, m.—Dia 12 dia. I de Quaresma s. Gregori, p. y dr. y Mamilià, m.—Dia 13 diill. sants Leandre, b. Welderac, ab. y Roderic, m.—Dia 14 dim. sta. Florentina, v. y sta. Matilde. reyna. Anima.—Dia 15 dim. santa Madrona, v. y m. filla de Barcelona, y s. Ramon Serra, ab. de Fiter, f.—Tempores.—Dia 16 dij. s. Heribert, arq., y s. Julià, m.—Dia 17 div. sts. Patrici. b. y Josep d'Arimatea, c. Abs. de carn Tempores.

QUARANTA HORES

Avuy son a la Capella de la Purissima Sanc y demà passen a la del Seminari.

Les hores d'ecspoció son: de 8 a 11 y mitja del matí y de tres quarts de cinc a tres quart de set de la tarde.

Els diumenges al matí se reserva a les 12, y a la tarde l'ecspoció comensa una hora més aviat.

Apostoiat de l'Oració

Intenció general pel mes de mars, aprobada y beneida per Sa Santedat: L'Esperit d'oració.

Oració per a cada dia d'aquet mes: ¡Oh Jesús meu! per medi del Cor Immaculat de Maria Santissima vos oferesc les oracions, obres y travalls del present dia, per reparar les ofenses que se us fan, y per les demés intencions de vostre Sagrat Cor.

Us les oferesc, en especial, per a que els socis del Apostolat s'acostumin a recorre a Deu en totes ses dificultats, necessitats y desitjos.

Resolució Apostólica: Axecar moltes vegades el cor a Deu.

LA GRAN DIADA

Es precis convenir, en que fou una gran pensada la que tingué Don Carles, al instituir aquesta festa, que dona a compendre son gran cor, ecsteriorisant ab ella sos nobilíssims sentiments.

Era impossible premiar ni fer una personal demostració de son amor y agraiment envers als que portats per son amor a la Bandera de les tradicions de nostra terra, vessaren llur sanc en els camps de batalla per arrencar a la Pàtria de les urpes de la fera revolucionaria. D'aquí la inspiració del Duc de Madrid al instituir exa festa colectiva, senyalant el dia 10 de mars, data memorable per haver mort en dia tal, el primer màrtir de la Tradició, Carles V.

El realistes, aymants de sas tradicions, axecaren sa

protesta armada contra els que sentinse forasters volien vestir a la patria ab parracs d'altres nacions, rebutjant lo característic y lo tradicional en nostre terror. Ab Carles V, Carles VI, y Carles VII. repetiren lo que be 's pot dir homérica empresa per a implantar altra volta l'arbre secular de nostres furs y llibertats, identificades ab la Monarquia Tradicional.

Son amor a Deu, a la Patria y al Rey, compendi de drets y llibertats guanyades per sos passats, els portá a la lluyta, al sacrifici, y els que no hi trobaren la mort en els camps de batalla y acabades les campanyes els hi corresponia el premi de trepitjar terra ecstrangera, buscant un mos de pá ab la suor de son front, passant mil vicissituds, penes y fins la miseria ab les totes crudels conseqüencies que porta, retornaven altra volta a formar al crit de qui de dret podia ferho, sens esperances de lucre ni de premi de bens de la terra, sinó impulsats pel cumpliment del dever y com a satisfacció als amors que sentien sos cors valerosos.

Per exos, per la glorificació de les ànimes dels que per Deu, primer de sos amors; per la Patria, mare estimada; y pel Rey encarnació del Dret y esperansa de Justicia, vessaren la sanc de ses venes y dedicaren ses eczistencies, instituí D. Carles, exa festa cristiana del 10 de mars, que si honra a l'autor, demostrant la magnanimitat y bondat de son cor, no honra menys als que la secunden y préguen junt ab ell, al Deu Misericordiós.

JOSEP FONT Y FARGAS.

VARIETATS

PROGRÉS AGRÍCOL

IV Cas práctic d'aplicació d'abonos

Me sembla, amic agricultor, que si ets home de xifres, es a dir, amant

de calcular com a bon industrial agrícola—que aytal nom merex el qui sab-esploitar degudament la terra—res te satisfarà tant com presentarte un cas práctic d'aplicació d'abonos, perquè 't pugui servir de guia en altres similars y aduc que variin en alguna circumstancia, que es fácil tenir en compte sense notable error.

El que aquí 't presento será el d'un terreno, qual anàlisis dona 'l resultat d'una fertilitat satisfactoria. S'enten per aquesta 'l tenir un terreno, l'1 per 1.000 de ácit fosfóric total (es dir comprendent l'assimilable ó absorbible immediament y el que no ho es), igual cantitat de nítrógen y l'1'5 de potassa també total.

Abonat el terreno segons costum havia donat una bona cullita, sia de lo que 's vulla, y se tracta ara de abonarlo degudament per obtenirne un'altra al darrera ab els majors rendiments possibles.

El càlcul se disposa per medi de la Taula de les quantitats d'elements fertilisants que les plantes exigeixen (I.)

Una quartera de blat ab la seva palla corresponent, veyem que ha consumit uns 2 kilos de nitrogen, 1 de fósfor y 1'25 de potassa. De consegüent si son 8 les quarteres que 's preté obtenir per vessana, no tindrem més que multiplicar aquestes xifres pel número de quarteres obtenibles y 'l resultat ens dirá les quantitats de les substancies anomenades qu'havem de refegir a la terra.

$$8 \text{ quarteres} \times 2 = 16 \text{ kilos nítrógen.}$$

$$8 \text{ " } \times 1 = 8 \text{ " fósfor}$$

$$8 \text{ " } \times 1'5 = 12 \text{ " potassa.}$$

Conta 'l pagés ab 2.000 kilos de fem de quadra per abonar una vessana, qual equivalencia calculada per 100 unitats d'elements fertilisants, segons altra taula de les materies que els contenen, es:

$$2.000 \text{ kilos} \times 0'60 : 100 = 12 \text{ kilos nítrógen.}$$

$$2.000 \text{ " } \times 0'25 : 100 = 5 \text{ " fósfor}$$

$$2.000 \text{ " } \times 0'45 : 100 = 9 \text{ " potassa}$$

Les diferencies, com se veu, entre lo que necessita refegir a la terra y lo que sols li retorna per medi del fem de quadra, son de 4 kilos de nitrogen, 3 id. de fósfor y 3 id. de potassa, que 's deu haver d'industrialiar el pagés intel·ligent per procurarlos al terreno si no vol renunciar a la millor cullita.

Ara be: aixó li es sumament fácil empleyant els abonos quimics per a suplir lo que ha trobat a faltar als de quadra.

El càlcul se fa dividint el número de kilos de cada materia fertilisant que necessitem refegir, per el tant per cent del abono que la conté, y

(1) Opúscol "Instrucciones para el empleo de los abonos", de la casa Cros.

després multiplicant per 100, en la següent forma:

$$4 : 20 \times 100 = 20 \text{ kilos sulfat amónic}$$

$$3 : 18 \times 100 = 17 \text{ " superfosfat}$$

$$3 : 50 \times 100 = 6 \text{ " potassa.}$$

De modo que tenim que 'l tal agricultor hauria de refegir, a casa ó al camp, al fem de quadra les partides anteriors d'abono quimic, per a obtenir un considerable augment en la cullita ordinaria.

Aquí tens, amic llegidor, calculada casi matemàticament, com te deya l'altre dia, la manera d'adobar les terres. A altres els plau més regirse per la ecspereincia, fent diferents ensaigs d'abonos en petites quantitats y varietats de cultius; tampoc ho reprenc, per més que 'm sembla lo més encertat seguir una via mitja sapiguent calcular un poc lo que 's fa y subgectant els cassos duptosos a la ecspereincia y fins quelcún dels que 'ns semblen evidents, per a veure si concorda la teoria ab la práctica.

y be pots dir que tot just ara entres en la teoria dels adops, dels quals te'n hauré de parlar en consecutius dies.

M. RASET, PVRE.

PREMPSA

En F. Monsalvatje.—Missa de Sant Josep.—La Hoja Semanal.—El Mensajero.—Conferencies d'Agricultura a n-els soldats.

En el nombre de febrer passat el simpàtic Bolletí del Diccionari de La Llengua Catalana tan sabiament dirigit per M. Alcover, posa quatre ratlles sobre la persona literaria de nostre amic en Francisco Monsalvatje. Com qu' es fácil que molts gironins no sapiguen d'ell altra cosa qu' el ser de la ceba y arcalde accidental d'aquesta ciutat, creyem oportú reproduir quelcom de lo que 'n diu la autorizada revista. Assí va.

Es segur que molts dels nostres lectors no sabrán qui es aquex bon amic nostre, un dels homes mes benemèrits de l' historia catalana qu' hem tenguts, y que n' hi ha pocs dins Espanya qu'hagen fet tant com ell per aquex ram de ciencia. Es un gran benefactor de Catalunya y de la Llengua catalana pels molts de monuments antics d'aquesta que ha inclosos dins els seus llibres. Ha escrit y fet estampar **CATORZE toms** en 4.ª com qui no diu res, tots d' estudi sobre les fonts històriques de l'antic Comtat de Besalú, Vescomtat de Bas, monestir de la diócesi de Girona, St. Andreu de Sureda, Sta. Maria d' Arles, St. Martí de Canigó y altres, lo qual abraça

l' història religiosa, política y social d'una gran part de la vella Catalunya. Doncs aqueys *catorze toms* En Montsalvatje no 'ls-e posava en venda, sinó que 'ls-e repartia de franc, y seguex repartintlosi encara, a n-els seus amics. ...¿Qu' En Montsalvatje es molt ric y té aquex gust d' obsequiar els seus amics repartintlos els seus toms qu' estampa? Li alabam molt, però molt, aquet gust, que l' honra y l' enaltea una cosa fora mida; però no hi ha dupte que, suposat que Deu l' ha favorit tant de bens temporals, convé més que fassa unes edicions més groses y que posi, com ho fa ara, a disposició dels qui els vullan adquirir, els seus preciosíssims estudis històrics, a ont hi ha tant y tant qu' apendre. ¡Que ho fassa sempre axí per Deu y per Catalunya!—Sobre tot, be mos va ab aqueus nou volums que 'ns ha enviats En Montsalvatje!... Tant pel *Diccionari* com per la *Gramàtica* contam aprofitarnosne de bona manera. Mos seran cent caballs, com solen dir.

—Molt grata y oportuna trobem la ideya que ha tingut el zelós prevere y distingit escriptor Mossén Frederic Clascar de donar a la premsa un piadós llibret ab que els fidels puguin oír devotament la Santa Missa y meditar al metex temps les glories del gran Patriarca de la Lley nova, Sant Josep.

Una eczacte traducció a la nostra parla d' importantíssimes parts de les Misses litúrgiques del Sant Patriarca y del seu Patrocini, barrejat axó ab sentides oracions, fervoroses jaculatories y atinades consideracions sobre la seva santetat y ditxosa mort, forma tot plegat un ecelent devocionari que no duptem contribuirà valiosament a augmentar la devoció que a aquels pobres homes de la terra dels fidels catòlics.

Considerem molt profitós el llibret que contribuirà a divulgar la devoció a un Sant, quina santetat, com diu l' autor, tant ordinaria y natural com sembla, es de les mes fondes y poc compreses del mon qu' ha perdut el paladar espiritual.

El llibret es petit y editat hermoament, per la casa Gil de Barcelona. El recomanem a la gent de gust.

—Hem rebut varis ecezemplars del nombre 55 de *La Hoja Semanal*, revista piadosa que 's publica a Sevilla ab aprobació eclesiàstica. Es un periòdic interessant y digne de ser fomentat per les persones cristianes. Veus-aquí els fins seus: Volem que nostra *Hoja Semanal* sigui el llibre del diumenge, llibre qu' ensenyi y instrueixi, que moralisi y que convenci. Res de política, ni de noticies que ademés de ser ocioses resulten rancies, ni molt menys escriure per ofendre. Als nostres adversaris els tractarem sempre ab caritat, no oblidant que a só de tabals no 's cassen mosques.

Els ecezemplars qu' hem dit, axís com les noveletes de la biblioteca del mentat periòdic y les fulles de subscripció, ho havem repartit per a fer propaganda.

—Hem rebut també el nombre primer d' *El Mensajero*, setmanari propagador de bones lectures que 's publica a Logroño. Es el substitut de el setmanari catòlic *El Amigo*.

—La seriosa *Revista Social* de Barcelona, dirigida per en Ramón Albó y Martí y quin redactor en cap es en Modest Hernandez Villaseca, ens ha enviat son nombre del febrer, qu' agraim coralment. No 'ns ha lle-

gut sinó de fullejarla, per ara. Trovem interessantíssima sa crònica del moviment social; en trayem la següent nova que plaurà segurament als nostres llegidors.

En els quartels de Madrid s' han inaugurat conferencies agricòles que deurién generalisarse en tota els d' Espanya. Dites conferencies, senzilles y pràctiques y en relació ab els moderns avensos en cultius y maquinaria agrícola, foren inaugurades per l' il·lustrat Director general d' Agricultura Sr. Prado Palacio. Cada més faran els soldats visites als camps d' experimentació de la Moncloa, a ont el personal tècnic els explicarà els duptes que tinguin. El que conegui el lamentable atrás de l' agricultura espanyola subgecte encara a la rutina, y 'ls maravellosos resultats qu' oferiria nostra agricultura si 'ls pagesos entressin resoltament en les modernes vies del progrés agrònom, aplaudirà l' iniciativa d' instruir al soldat en alló en que consistex precisament nostra salvació econòmica.—Si algú diu que no tots els soldats son pagesos y li semblen sobreres les conferencies, ha de pensar que si no ho son tots de pagesos, ho son la majoria, y en quant als que no ho son no 'ls perjudicarà poc ni molt el coneixement de les coses de pagés, que no deuria ignorar ningú, apart de que més útil els hi serà axó que el perdre el temps entre 'ls vicis y l' ociositat.

X. Y. Z.

Informació Carlista

Nova Junta.—El 26 del prop-passat més va quedar constituïda la nova Junta del districte de Martos (Jaen), composta de practicissims elements carlistes d' aquella part de Andalúcia. Al metex temps entra en els propòsits dels lleals de Martos nomenar una Comissió especial per a la propaganda de nostres ideals y de la difusió y augment del periòdic regional *El Combate*.

La Festa del 10 de Mars.—Tenim noticies de moltíssimes poblacions a ont nostres amics es disposen a celebrar la Festa dels Màrtirs ab la solemnitat que requirix una festa tan hermosa y tan agradable al cor dels carlistes.

No quedarà un lloc per petit y humil que sia aont dexin d' enlayrarse en aquex dia, oracions fervoroses y aont dexin de celebrarse actes de pietat, donant prova de la unió intima de les ànimes dels morts ab les dels que vivim y de la gratitud y admiració que sentim envers nostres gloriosos Màrtirs.

La Joventut de Nules.—Ha quedat constituïda la nova Junta directiva de la Joventut Carlista, de Nules (Castelló de la Plana) composta d' animosos joves que desitgen de debó treballar per a la nostra Causa, inaugurant sos treballs ab una solemne vetllada literaria-musical al Círcol de la Joventut Cartista, ab assistència del Quefe provincial D. Manel Bellido.

D' Eleccions.—Demà per fi es verificaran eleccions a les que hi prenem part els carlins ab tot el fàstic que a les persones aymanes de la administració honrada produexen les concupiscencies lliberals. Y hi lluytem ab entusiasme y ab energia y ab totes les esperances d' un triomf complet.

A Santa Coloma per les darreres noticies que tenim, no cal duptar de que surtirà el nostre candidat

D. Ferrán Vilallonga

y a Figueras, també porta grans ventatges la candidatura de

D. Miquel Gorgot y Gorgot

un dels primers prestigis d' aquell districte.

Varies.—Les funcions religioses celebrades per la Joventut Carlista d' aquesta ciutat, el passat dia 10 estigueren molt concorregudes. Per a demà te anunciada una vetllada en el teatre del Centre Moral a les 5 de la tarde.

—La Joventut Carlista de Saragossa ens ha remés una bonica invitació y programa dels actes que ha celebrat en honor dels Màrtirs. Agraim la invitació y felicitem als joves carlistes de Saragossa.

—També els nostres correligionaris de Barcelona hauran celebrat ab lluïment la gran festa del 10 de Mars.

—Els nostres amics hauran llegit ja que ha regressat de la Manxuria el príncep D. Jaume, havent desembarcat a Marsella. Celebrem el regrés de la Esperansa d' Espanya.

P.

NOVES

Cada dia se va accentuant més la procsimitat de la primavera. El sol escalfa de debó, y les ràpides y notables oscilacions tèrmiques y higromètriques de l' atmòsfera, ens indiquen la lluyta entre l' iverne que se 'n va y la primavera que s' acosta.

Les presions durant aquesta setmana han reaccionat, havent marcat el baròmetre un màxim de 771 mm; y el temps ha sigut esplèndid, continuant les matinades forsa fredes.

L' Ajuntament.—El dimecres celebrá sessió de segona convocatòria, presidida per l' Alcalde accidental, Sr. Montsalvatje.

Entre altres coses s' acordá treure a subasta l' arrendament de puestos del mercat de bestiar, y tolerar provisionalment, a fins qu' aquella s' efectui la distribució d' engabiats per a 'ls metexos a donya Adelaida Colubret.

El Sr. Montsalvatje feu sapiguer la presa de possessió del nou depositari de fondos municipals, senyor Bassols.

* La Secció de Propaganda del «Centre Moral» convida al públic a la conferencia que sobre Relligió y Progrés donará un il·lustrat sacerdot d' aquex ciutat, en el Saló Teatre de dit Centre demà a les 11 del matí.

* Ab l' epígraf *Tiros y bronca*, *La Lucha* ha publicat la noticia d' un fenomenal escàndol promogut pel regidor d' aquest Ajuntament l' advocat D. Juli Piferrer García y dos sargentos del arma d' infanteria concorrents a una casa *non sancta*; els quals per pintarseles de més *guerreros* no dexaren de disparar algún qu' altre tret de revólver.

Per lo llefiscós del assumpte, no volem ni podem per respecte a nostres llegidors, eczaminar per pessetes menudes un fet tan vergonyós y qu' ab la sola noticia d' esser una segona edició d' una altra comedia, de quin espectacle ja donarem compte, representada pel metex protagonista ab circumstancies anàlogues a la que tingué lloc a primeres hores de la matinada del dijous passat, n' hi prou per a complir, nostre dever periòdic.

Preguem a les autoritats qu' averiguin la la certesa de la denuncia de *La Lucha* y dictin les providencies oportunes per qu' el *pobrecito Julio* ab sa democracia republicana fins a la pitima... no s' esbravi més qu' ab *foc de bengala*.

* El dia 8 al matí s' encontrá en son dimicili completament carbonisada, una vella de 88, anys, anomenada Maria Grau, que vivia sola en un entressol de la plassa de Sant Pere, núm. 8. Sembla que s' tracta d' un accident casual.

* S' es celebra la festa del 10 de Mars en aquesta ciutat ab una missa resada, una missa de comunió, en quina reberen el pa eucarístic alguns fervents carlistes, y un ofici, celebrat per nostre company M. Ramón Pericot, y en el qual vegérem distingits y animosos correligionaris. Que tot sigui en be de les ànimes dels nostres màrtirs y per a més propaganda de la nostra Santa Causa.

* Després d' aprovat pel Govern civil el reglament de la «Associació de Propietaris Surers» han sigut designats per a formar part de la Junta Central els Srs. D. Josep Noguera, President; D. Ramón Matas, Vis-president 1.º; D. Josep Perxes, Vis-president 2.º; D. Bru Coll, Tresorer; D. Marian de Linares, Secretari general; D. Josep Adroher Gutyó, Vis-secretari 1.º; y D. Jaume Doménech, Vis-secretari segon.

Per a tractar de la marxa de l' Associació y assumptes ab ella relacionats, se celebraran reunions en el local del *Centro Moral Gerundense*, el divendres 17 del present, a les 6 de la tarde, y a les 10 del matí del dia 18.

* Durant la Santa Quaresma predicaran en la Santa Esglesia Catedral el Rnt. P. Magí Dachs, S. J. y en la parroquial de Sant Feliu el Rnt. P. Lluís Blanch, del P. y I. Cor de Maria. En la Catedral els sermons tindran lloc els diumenges en l' ofici y els dilluns, dimars y dijous a la tarde; y a Sant Feliu, els dimecres, divendres y diumenges també a la tarde.

* En la casa de menjars de 'n Joan Condom de la Rambla, va ser detingut En Miquel Villmas que havia robat a un guarda-agulles del carril de Barcelona a la vora de Caldes de Malavella.

* Se prega als senyors socis dels *Jocs Florals*, d' aquesta ciutat, se servixin assistir a la reunió que tindrà lloc en el Centre Catalanista a les tres de la tarde de demà diumenge, a fi de nomenar la nova Junta Directiva.

* Ha transcorregut el carnestoltes tan ensopit y fastigós com cada any. Malgrat el bando de l' Arcaldia, s' han vist homes disfressats de dona y disfresses portant carreta essent ja fosc, y 'ls municipals... tranquils com sempre.

* Crida l' atenció dels nombrosos transeunts que passen pel carrer de Abeuradors, el gust ab que el nostre bon amic En Pere Grivé ha instalat el seu establiment de lampisteria.

* Segons llegim, sembla que s' tracta de constituir en aquesta capital un patronat per a la represió del tracte de blanques.

* En l' esglesia del Sagrat Cor

de Jesús, durant la Quaresma es celebrará el Via-crucis els dimecres y 'ls dissabtes: els dimecres, després de la missa d' onze y 'ls dissabtes, a dos quarts de set de la tarda.

* En les oficines de l' Administració d' Hisenda s' hi trova ecsposat al públic el padró de cédules personals d' aquesta ciutat.

* Els funerals que el dijous se celebraren en l' Esglesia del Mercadal en sufragi de l' ànima de D.ª Catarina Terrades, virtuosa esposa que fou del Sr. D. Francisco Estech, se vegeren molt concorreguts; demostració de les simpaties de que gosa la família Estech.

* En l' església de les Religioses Filles de Sant Josep, es celebraran els següents actes de culte en honra de llur gloriós patró, el dia de sa festivitat: el matí a les 7 missa de Comunió general; a les 10 solemne ofici, predicant el Pare Perera, S. J.; a les 6 de la tarde se resarà 'l Rosari, seguirán els eczericis del més de mars, un himne cantat y el sermó del Pare F. Mas. S. J., terminant ab els goigs del Sant Patriarca.

Per concessió del Sume Póntifex Piu X, podrán guanyar indulgencia plenaria els fidels que, confessats y combregats, visitin l' església de que parlem desde les dugues de la tarda del dia 18 fins la posta del sol del dia de Sant Josep, pregant pels fins de Nòstra Santa Mare l' Esglesia. L' Eesm. Sr. bisbe d' aquesta diócesis concedex 50 dies d' indulgencia als devots qu' assistixin a les ecspresades funcions.

* La Sagrada Congregació d' Indulgencies ha concedit 300 dies de perdó aplicables a les ànimes del purgatori, als que invoquen els noms de Jesús y de María.

* El Sr. Bisbe ha determinat conferir ordres de diaconat el dia 8 del vinent mes d' abril. Seran admesos els subdiáques que al menys cursin el sisé any de Teología. Els aspirants deurán presentar les sollicituts fins al día 17 del corrent, acompanyades dels documents prescrits en edictes anteriors. Els eczamins y els Sants Ecsercisis comensarán els dies 23 y 29 d' aquet més respectivament.

* El dimars passat torná de Callella ont ha passat una temporada el nostre Sr. Bisbe.

* Han contret matrimoni en aquesta ciutat el jove Josep Llapart y la senyoreta Dolors Robert. Els hi desitgem tota mena de felicitats.

* Per a desempenyar interinament la càtedra de Pedagogia d' aquest Institut, vacant per ascens del Sr. Bordons, ha sigut nomenat el nostre particular amic el metge y apotecari de La Sellera, D. Calicste Noguer.

* El notari amic nostre don Emili Saguer ha donat a la llum pública un follet quin títol es *Lo Catalanisme y la Lley Penal*.

* Supliquem als nostres lectors la circulació d' aquest periódic entre amics y coneguts que no siguin suscriptors.

* Els cultes que la Congregació Mariana del Seminari, dedicá a l' Angélic Doctor Sant Tomás de Aquino, foren lluidíssims. La vetllada, que en la tarda del metex dia 's celebrá en el saló d' actes del semi-

nari es vegé concorregudíssima, ecxecutantse ab molt acert el següent programa:

I. «Super flumina», per el coro del Seminari, (Gounod.) «Dissertatio theologica» De Chronología mosaica», per don Salvador Fullá y Mundet, impugnant don Ramón Carbó y don Ramón Pagés.—«Palabra 4.ª», per el baríton don J. Roquet. (Dubois).—Romiatge «Santa Cristina», poesia per el Rnt. don Antón Doltra y Masferrer.—«Bosquexos satirichs», poesia per el Rnt. don Miquel Juanola y Marés—«¡Sol Aquinatis, salve!» (Oda), per J. Alsina.—«La Verge bressant», duo pels senyors don J. Roca y don J. Mitjá. (C. Franck).

II.—«O cor amoris víctima», duo per el Rnt. don J. Sala y don J. Mitjá. (Zabala).—«La teoria darwinista comparada con la doctrina católica sobre el origen del hombre» per don Esteva Canadell.—«Sota la rexa», per el baríton don J. Roquet. (J. Serratos).—«Preludis», poesia, per don Vicens Piera.—«Si no entienes... no te metas», poesia, per don J. Ayats y Surribas.—«Galía», per el coro del Seminari.

* El nostre bon amic l' oficial de l' Administració d' Hisenda N. Adolf Jaumeandreu, ha sigut nomenat habilitat del personal d' aquelles oficines.

* El dimars se presentá a les autoritats de Port Bou En Joan Alcañiz Ros que 'l diumenge anterior havia desertat del Regiment de sapadors minadors de Barcelona.

* Segons la premsa madrilenya, els quintos de l' any 1904 que ancara queden en sas cases, podrán redimirse quan ho fassen els de l' any actual, es a dir en els mesos d' agost y setembre vinents.

* Llegim qu' a Berga s' ha fundat una *Lliga Católica* contra la mala premsa. Els associats es comprometen: 1.º: A no vendre, ni comprar, ni llegir la premsa lliberal, masónica, atea, anarquista, socialista ó pornográfica ni proporcionarli diner ni material. 2.º: A no protegir cap establiment qu' estigui suscrit ó proporcioni a sos parroquians els citats periódics. 3.º: A suscriures, comprar y propagar, segons llurs possibilitats, la premsa católica prescindint dels ideals polítics sustentats per dita premsa, etc...

* Ha sigut nomenat temporalment coadjutor del Rector de Celrá el nostre estimat amic Mossén Ramón Pericot.

* S' ha publicat el cartell per a la Festa de la Bellesa, organizada per la Secció de Belles Arts del «Centre Catalá» de Palafrugell. Agráim dit cartell, ben presentat, y que se 'ns ha enviat a la Redacció: Véusaquí l' extracte:

Se concedirán 500 pessetes a la millor composició en vers; 500 al millor treball literari en prosa; 400 a la millor sardana llarga per a cobla; 400 al millor aplec de cançons originals estil género popular, per a una veu sola ab acompanyament de piano; 200 per a que 'l jurat musical pugui crear un accésit a cada premi, si ho creu convenient.

Els treballs literaris deuen estar escrits en catalá, axis com la lletra de les cançons. El plasso d' admisió finex el 15 del prop-venent juny. Els treballs deuen ser inédits, escrits ab lletra clara que no sigui de l' autor.

S' enviarán a la Secretaria de la Secció de Belles Arts del «Centre Catalá» de Palafrugell, sense firmar y acompanyats de un plec clós que contingui un lema ó llegenda y al damunt porti escrit el lema y títol de la composició. Al publicarse el fallo dels Jurats, els autors quins treballs resultin premiats, enviarán a la Secció Organizada llur nom y domicili acompanyat del lema ó llegenda contingut en el plec clós qu' acompanyará la composició. Les partitures de sardanes anirán acompanyades d' una reducció per a piano. Qui guanyi el premi de vers nomenará Reyna de la Festa.

Formen els Jurats Calificadors: Per a la literatura: Maragall, Masó y Torrents y Vergés y Barris; per a la música: Pedrell, Millet y Marián Vinyas.

* Es trova malalt de cuidado el nostre estimat correlligionari el diputat provincial per Olot, En Pere Llosas y Badia, el qual a mes te malalta de gravetat una seva filleta de deu anys. De veres preguem al cel per a el restabliment dels malalts.

* El Sr. N.º Emili Vallés de Barcelona ha publicat una obreta que 's diu «Resum de Gramática Catalana» molt acceptable per cert.

* El govern ha aprovat el plan de ferro-carrils secundaris, que tant d' interés té per a la nostra terra.

* L' important y acreditada casa constructora de armoniums H. *Cristophe & Etienne* de París, ha concedit la seva representació ecclusiva per a aquesta provincia a l' industrial En Tomás Sobrequés el qui nomenará representants en els principals pobles d' aquesta provincia.

* La casa Dessain, de Malinas, acaba de publicar un nou missal qu' es una veritable joia. Son tamany es en petit 4.º (28 X 20 cm.) ab tot y ser de tan reduhit volum, es l' *únic* que té una lletra tan llegible com puga desitjarse. Se ven en la llibrería de D. Joseph Franquet y Serra, carrer de la Argentería, n.º 26, enquadernat en badana y en xagri.

CRÓNIQUES

Roma.

Per a tractar de l' assumpte entre Fransa y el Vaticá, els Cardenals es reunirán la segona quinzena d' abril.

Llegim que 'l Papa en una carta al cardenal Svampa, censurant la conducta dels católicos qu' obren per iniciativa propia y prescindint dels senyors bisbes. Condemna Piu X el foment de la democracia cristiana per autónoma, amenassant ab severes penes canòniques als sacerdots que prenguin part en el Congrès de Bolonia.

Espanya.

El concell d' Instrucció pública ha concretat lo següent relatiu a les reformes en l' ensenyansa.

Els mestres quedarán distribuïts en vuyt categories. Els sous serán de 3.000 pessetes el máximum y de 1.000 pessetes el mínimum. Els ascensos serán per antiguitat y rigorosa oposició. Les oposicions serán universitaries. Els alumnes que tinguin reprobats tres cursos no podrán entrar al professorat. Se suprímexen els fondos de material y 'ls alumnes ab possibilitats deurán pagar dos pessetes cada

any. Desapareixerán els aussiliars. L' Estat subvencionará ab 1.125 pessetes les escoles per a gastos de material.

—Segons manifesta un periódic, el projecte de construcció de la escuadra es llegirá el primer dia d' obrirse les corts. Consta de dos parts: la primera, que 's refereix a la construcció de l' escuadra, que 's compondrá d' acorassats de 14.000 tones, potser en nombre de vuyt, submarins sumergibles y torpellers; y la segona, que comprén una completa y radical reorganización dels serveys de Marina, fundada en les bases que formulá la Junta d' Escuadra, y en las quals se conté un vot particular presentat pel Sr. Maura.

De nostres Corresponsals

Callella.—Com ja havia anunciat EL TRADICIONALISTA en alguns de sos darrers nombres, el passat dia 4 del corrent s' inaugura en aquesta vila ab molt lluïment l' Adoració Nocturna a Jesús Sagramentat, superant la realitat a totes quantes esperances d' éczit els iniciadors s' havien forjat, puig que passen de 40 els adoradors actius ab que conta ja la novella Adoració. La Esglesia estigué plena de gom a gom, adornada y ab veritable profusió de llums. Després de la professó reglamentaria y feta l' ecsposió de Sa Divina Magestat, es resá el Trisagi y altres oracions, predicant després un sermó eloqüent el Rnt. Dr. D. Ramón Doy. Hi assistiren comissions de Barcelona, Girona, Tarragona y Arenys de Mar, que foren molt obsequiades pels senyors de la Vetlla d' aquesta, que dant altament complascuts de ia seva vinguda.—*Un suscriptor.*

Banyolas.—La companyia de telefons está ultimant les instalacions en aquesta vila.

—En la metexa vila els Germans de St. Gabriel, espulsats pel despotisme regnant de Fransa, han obert un colégi a ont concorren forses alumnes. El veïnat n' está content.

—Próxim a Argelaguér s' está preparant un nou salt d' ayga del Fluviá que contribuirá a sostenir la vida de la comarca.—*Xex.*

NIMIETATS

SOLUCIÓ

Al logogrif numéric

FRANCISCO
ARRANCAR
FISCORN
NARCIS
COFIA
CARN
COR
CA
C

¡¡FUMADORS!!

Si voléu conservar vostra salut, fuméu l' acreditat é higiénic

PAPER JORDA

Imprempta J. Franquet y Serra.—Girona

SECCIÓ D' ANUNCIS

JOAQUÍM FONT Y FARGAS SEGURS Y REPRESENTACIONES

Abeuradors, 7, 2.—GERONA

¡¡ FUMADORS !!

Es ja hora que us despreocupen y no donguen crédito a lo que tan falsament diuen alguns fabricants poc escrupulosos atribuint a n' els seus papers de fumar propietats medicinals que no tenen ni han tingut may, dient que es fabricat ab el suc de váries plantes pectorals contra la tos, afeccions del coll, etc. explotant d' aquesta manera la bona fé dels fumadors ignocents.

Si voléu fumar bon paper demanéu **PAPER GARLETS.**

Premiat en l' exposició Universal de París 1900 y en la de Barcelona en 1888.

Se ven per tot arréu.

J. de Llobet de Pastors

METGE

Ex-assistent lliure dels hospitals de Lyon y París
Especialista en les malalties de la GARGANTA, NAS Y ORELLES
Clínica per a'l tractament d' aquestas malalties.

Plassa de la Auriga, núm. 1, entressol
CONSULTA DIÀRIA
de les 9 del dematí a les 4 de la tarde

SABATERIA MODERNA

Miquel Capella

Variat assortit de calsat de totes menes. Preus económicos
Minalí, 4 y Ferrerías Vellas

Biscuits fullats

els millors en la

Drogueria de Narcís Arpa

LA BISBAL

F. MARESMA

ESPECIALITAT EN GUANTS

LA UNION DE NORWICH

Sociedad mútua de seguros sobre la vida

fusionada con

“LA AMIGABLE”

FUNDADA EN 1706

La más antigua Sociedad de seguros sobre la vida, en el mundo.

SINIESTROS PAGADOS, MÁS DE

22.000.000 l. e.

BENEFICIOS REPARTIDOS, MÁS DE

5.000.000 l. e.

NUEVOS SEGUROS POR AÑO, MÁS DE

2.500.000 l. e.

Joaquín Font y Fargas

Abeuradors, 7, 2.º

Fotografía de A. García

Calle S. Francisco 10 y 12 (Chañán al Puente de Piedra)

A BENEFICIO DEL PÚBLICO

Esta casa regalará a todos los niños y niñas que hagan la Primera Comunión, un retrato con cartulina especial por cada seis, el mínimum, doble tamaño que de las fotografías encargadas.

El público podrá cambiar la fotografía de doble tamaño por otra pintada del mismo tamaño.

En casos de opresió del pit ab dificultat de respirar, axís com en les bronquitis acompanyades de tos espasmódica la Solució de Bifosfat de Cal medicinal produex resultats excelents.

SOLUCIÓ DE

BIFOSFAT DE CAL MEDICINAL

DELS

Germans Maristes

BARCELONA (Sant Andreu de Palomar)

De venda a Girona a cán J. M.ª Perez Xifra, Abeuradors; en la farmacia d' en Grau Romanaty, Progrés, 4; farmacia Vivas, Cort-Real, 17; farmacia Roca. (Antigua casa Ametller), Plassa del Oli.

Dipòsit: Pensionat dels Germans Maristes, Clavería, 12.

LENCERÍA LA CONFIANZA

DE

LEÓN BELLOC

Progreso, 31.—GERONA

NOVEDADES, MANTELERÍAS,

Tapetes, Cortinajes, Transparentes.

Gran surtido en tiras bordadas.

ARMERÍA

DE

Gayetano Carbó

Carrer de la Argentería 30, cantonada

En aquest acreditat establiment trobarán un bon assortit de Reclams per a torts de tit y de boca. Reclams pera' perdius, guatillas y corills.

Escopetes de dos tiros centrals canons illegítims Bernad, de canons de cinta y cer. D' un canó de cinta y de cer. Escopetes de dos tiros Foncheau canons de cer. D' un tiro canó de cinta y de ferro. Escopetes dos tiros. Remingtons de un tiro canó de cinta y de cer. Escopetes pistó de dos canons. D' un tiro cinta y de cer. Revólvers Esmirt y de Bala Blindada. Pis. toles Bronguins set tiros y set en dipòsit.

Se fa tota clase de reparacions a objectes de cassa.

IMPORTANTE

Para constitución CAPITALES y RENTAS acúdase a la Agencia de seguros sobre la vida, de Don Narciso Boada Gutyó, calle de la Forsa, 17, 1.º—GERONA.

PENSIONADO DE LA INMACULADA CONCEPCIÓN

CALLE DE LA CLAVERÍA NÚMERO 12

COLEGIO DEL SAGRADO CORAZÓN DE JESUS

PLAZA DE LA MERCED

A CARGO DE LOS

HERMANOS MARISTAS

GERONA

El brillante resultado obtenido en quince años, durante los cuales los alumnos concurrentes a este establecimiento han obtenido en los exámenes oficiales del Instituto premios 327, sobresalientes 581, notables 740, habiéndose graduado 111 bachilleres, dispensa de hacer todo elogio ó comentario, ya que los hechos hablan con sobrada elocuencia.

Desde 1.º de Septiembre se hallarán abiertas las clases de primera enseñanza y preparación para los que tienen asignaturas pendientes de examen y desde el 15 de Septiembre las de Segunda Enseñanza y Comercio.

La Dirección se encarga de inscribir las matriculas que lo soliciten.

Se admiten Pensionistas, Medio pensionistas, vigilados y externos.

Para más detalles pidanse prospectos.

LUZ Y CALOR

MATERIAL PARA ALUMBRADO Y CALEFACCIÓN POR GAS

LAMPISTERÍA Y CRISTALERÍA

Variado surtido de lámparas y necesarios de lampistería

Globos, pantallas, tulipas, parahumos, tubos inromplibles

ESPECIALIDAD EN LA FABRICACIÓN DE CAPUCHONES PARA LA INCANDESCENCIA

Mecheros KERN; AUER; BRAY'S.—Hornillos, cocinas y estufas para gas. Estufa-CLAMONT.—Encendedores automáticos y eléctricos.—Timbres eléctricos.—Tubo metálico flexible.—Instalaciones completas de gas y de timbres eléctricos.

Cort-Real, 4, Gerona

LA CRUZ ROJA

FARMACIA ORTOPEDIA PERFUMERÍA

Dos medios hay para tratar las hernias: ó la operación ó la perfecta contención, con la cual se logra curarlas en muchos casos, principalmente en los jóvenes: lo demás es puro charlatanismo.

La perfecta contención en todos los casos, los más difíciles, se obtiene con nuestro braquero sistema Torrent, de la Cruz Roja de Gerona, premiado por varias Academias Médicas; su presión es suave y puede graduarse á voluntad, no abulta ni mortifica y se amolda por completo, puede llevarse de día y de noche permitiendo toda clase de movimientos.

CONSULTAS GRATIS

LA CRUZ ROJA

Plaza del Oli.—GERONA

GERUNDA

FABRICA DE ASERRAR MADERAS

Grandes talleres mecánicos de carpintería para la pronta construcción de edificios y toda clase de objetos de fábrica.

Especialidad en cajas de envase

1, PORVENIR, 1

LA NEOTAFIA

Funeraria la más antigua; sirve todo lo referente á dicho ramo

Francisco de A. Matas

Despacho: Cort-Real, 18.—GERONA

L' ART MUSICAL

Joán Durán

Plassa de la Constitució, 2

Se venen y lloguen pianos de teclat y de manubri a preus convencionalis. Reparacions en tota clase d' instruments de música.

2, Plassa de la Constitució, 2

JAUME ADROHER PERA

Pintor

Decorador y Empaperador

Nort, 1 y Hortas 10, Girona

Cocina práctica de Cuaresma

FÓRMULAS VARIADAS PARA PLATOS DE VIGILIA Y COLACIONES PRECEDIDAS DE ALGUNAS

instrucciones sobre el ayuno y abstinencia de carnes

Precio una peseta

DE VENTA EN LA

Librería de J. Franquet, Platería, 26

GERONA